

ZIELONOGÓRSKIE SEMINARIA JĘZYKOZNAWCZE
BLISKIE OTOCZENIE CZŁOWIEKA. LEKSYKA, TEKSTY, DYSKURSY

Agnieszka Jolanta Urniaż

Uniwersytet Wrocławski

TOPONIMY W NAZWACH ROŚLIN
POLIKONFRONTATYWNIE

W ciągu wielu wieków ludzie sprowadzali do swoich macierzystych krajów (przede wszystkim europejskich) różnorakie egzotyczne rośliny, głównie z 'zamorskich krain'. Zaistniała więc potrzeba ich nazywania. Do wieku XVIII w nazewnictwie botanicznym panował chaos, każdy z botaników nazywał rośliny zgodnie z własnymi zasadami, a tak nazwane rośliny liczyły sobie kilkanaście, a nawet kilkadziesiąt słów, były więc frazami opisowymi, a nie właściwymi nazwami gatunkowymi¹. Punktem zwrotnym w naukowym nazewnictwie roślin stało się opublikowane w 1753 r. dzieło Karola Linneusza *Species Plantarum*². Publikacja była w znacznej mierze kompilacją dostępnych w ówczesnych czasach publikacji zawierających nazwy roślin, m.in. prac G. Bauhina³ i J.P. de Tournefourta⁴. Jednakże znaczna część nazw rodzajowych została utworzona przez Karola Linneusza, głównie na bazie postaci historycznych, jak i w celu uhonorowania współczesnych mu botaników (np. *Fuchsia*, *Forsythia* etc.). W ten sposób powstało wiele nazw rodzajowych, które stanowią formę eponimu. Kluczowe znaczenie ma jednak *Species Plantarum* dla rozwoju i uporządkowania nazewnictwa w sposobie opracowania nazw roślin. Nazwy rodzajowe zostały opatrzone oprócz krótkiego opisu obejmującego podstawowe cechy danej rośliny jednowyrazowym komentarzem na marginesie, który odnosił się do charakterystycznej cechy danego gatunku. Zwykle było to powtórzenie elementu określającego z frazy opisowej, mogło być również utworzone niezależnie⁵. Określenia te pierwotnie służyły celowi indeksowania, w krótkim jednak czasie zyskały na popularności i zostały uznawane za standard dla nazewnictwa roślin. Określenia te stały się zaczątkiem powszechnego obecnie epitetu gatunkowego. W ten

¹ C.A. Stace, *Taksonomia roślin i biosystematyka*, Warszawa 1993, s. 41.

² C. Linnaeus, *Species Plantarum*, Stockholm 1753.

³ G. Bauhin, *Pinax Theatri Botanici*, 1623.

⁴ J.P. de Tournefort, *Éléments de botanique*, 1694.

⁵ C.A. Stace, *op. cit.*, s. 42.

sposób powstał tzw. system nazewnictwa binominalnego, według którego łacińska nazwa gatunkowa (np. *Myosotis sylvatica* – *niezapominajka leśna*) składa się z nazwy rodzajowej (*Myosotis*) oraz tzw. epitetu gatunkowego (*sylvatica*). Przy czym epitet gatunkowy przyjmuje zasadniczo formę przymiotnikową.

Współcześnie nazwy gatunkowe roślin tworzone są według zasady opublikowanej w tzw. Kodeksie z Shenzhen (*Shenzhen Code 2018, The International Code of Nomenclature for algae, fungi, and plants* – Międzynarodowy Kodeks Nomenklatury Botanicznej)⁶. Podstawowe zapisy tego kodeksu wywodzą się z publikacji Linneusza, a sama data tej publikacji uznawana jest za punkt odniesienia w przypadku niektórych jego postanowień, m.in. ważnego opublikowania czy też pierwszeństwa nazwy⁷.

Nazwy roślin były do tej pory tematem różnych badań językoznawczych. Badaniom historycznym nazw roślin poświęciła się m.in. Anna Spólnik⁸. Warto też wspomnieć o pracach Johna Earle’a⁹ i Vaclava Machka¹⁰. Powstały również liczne publikacje dotyczące gwarowych nazw roślin. W tym zakresie godne wymienienia są przede wszystkim prace Stanisława Dubisza z końca lat siedemdziesiątych XX w.¹¹, czy też nowsze rozprawy Ewy Rogowskiej z przełomu XX i XXI w.¹², poświęcone głównie motywacji semantycznej gwarowych nazw roślin. Wiele prac Jadwigi Waniakowej dotyczyło w ostatnich latach głównie analizy polskich nazw gwarowych¹³. Zwróciła również uwagę na nieprzewidywalność nieregularności fonetycznych w przypadku zapożyczeń nazw fitonimów w odmianach dialektalnych¹⁴. W swojej pracy porusza również problem odniesienia nazw botanicznych w języku ogólnym do nazw naukowych, które są często elementami nazw polskich i łacińskich¹⁵. Na szczególną uwagę zasługują również publikacje Teresy Skubalanki¹⁶ i Katarzyny Wojan¹⁷ opisujące dorobek językoznawców w zakresie leksykografii botanicznej.

⁶ Międzynarodowy Kodeks Nomenklatury Botanicznej, <http://ibot.sav.sk/icbn/main.htm> [dostęp: 5.06.2021].

⁷ C.A. Stace, *op. cit.*, s. 43.

⁸ A. Spólnik, *Nazwy polskich roślin do XVIII wieku*, Wrocław 1990.

⁹ J. Earle, *English plant names from the tenth to the fifteenth century*, Oxford 1880.

¹⁰ V. Machek, *Česká a slovenská jména rostlin*, 1954.

¹¹ S. Dubisz, *Nazwy roślin w gwarach ostródzko-warminsko-mazurskich*, Wrocław 1977.

¹² E. Rogowska, *Gwarowy obraz roślin w świetle aktywności nominacyjnej ich nazw*, Gdańsk 2005.

¹³ J. Waniakowa, *Osobliwe procesy fonetyczne w gwarowych wyrazach zapożyczonych na przykładzie nazw roślin*, „Jazykovední studie” 2012, 32, s. 203-210.

¹⁴ J. Waniakowa, *Polskie gwarowe nazwy dziko rosnących roślin zielnych na tle słowiańskim. Zagadnienia ogólne*, Kraków 2012.

¹⁵ J. Waniakowa, *Polskie gwarowe nazwy dziko rosnących roślin zielnych na tle nazw słowiańskich i europejskich*, „LingVaria” 2014, 9, 1(17), s. 1-14.

¹⁶ T. Skubalanka, *Polskie nazewnictwo roślin. Struktura zbioru*, „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio philologiae” 2009, 27, s. 129-144.

¹⁷ K. Wojan, *Z dorobku polskiej leksykografii dziedzinowej: botanika*, „Studia Rossica Gedanensia” 2017, 4, s. 486-566.

Prace konfrontatywne w zakresie botanicznego zasobu leksykalnego ograniczają się zasadniczo do porównania wybranej grupy roślin, np. rodziny, rodzaju czy też gatunku. W ramach badań porównawczych Kwiryna Handke¹⁸ poruszyła problem relacji między elementami słownictwa łacińskiego i polskiego tworzącymi apelatywne nazewnictwo przyrodnicze w obrębie języka polskiego. Natomiast Wanda Stec¹⁹ koncentruje się na nazwach funkcjonalnej grupy roślin leczniczych w aspekcie poprawności ich stosowania i odstępstw od zasad językowych, omawiając je na przykładach zaczerpniętych z nazewnictwa polskiego i rosyjskiego – botanicznego oraz ludowego, na tle łacińskiej nomenklatury naukowej.

Z kolei Joep Kruijsen et al.²⁰ koncentrują się na opisie heteronimów dwóch gatunków roślin występujących w południowych dialektach niderlandzkich z uwzględnieniem materiału z trzech słowników dialektalnych flory. Opisowi wybranych ludowych nazw roślin, których nazwa składa się z dwóch elementów, przy czym epitet wyrażony jest przymiotnikiem dzierżawczym pochodzącym od nazwy zwierzęcia, poświęciła się Zdeňka Hladká²¹. Z kolei Ira Kratochvilová²² zwraca uwagę na złożenia w czeskim nazewnictwie botanicznym, koncentrując się na tworzeniu nazwy rodzajowej w tekstach z XVI i XX w.

Przytoczone powyżej przykłady wybranych publikacji wskazują na to, że świat roślin stanowi źródło zainteresowań licznych językoznawców nie tylko w Polsce, lecz również na świecie. Jednakże w niewielkim stopniu poświęcone są one ustaleniu struktury językowej w zakresie realizacji tzw. epitetu gatunkowego. Nie istnieje też wiele prac polikonfrontatywnych dotyczących porównania naukowego systemu nazewnictwa binominalnego ze strukturą tworzenia nazw roślin w językach rodzimych.

W niniejszym tekście koncentrujemy się na przedstawieniu sposobów realizacji epitetu gatunkowego za pomocą elementu będącego toponimem (oznaczającym nazwę geograficzną bądź pochodzenie), przy czym przedstawione zostaną wyniki badań polikonfrontatywnych fitonimów na przykładzie języka niderlandzkiego, polskiego, angielskiego i czeskiego pod kątem uzyskania odpowiedzi na główne pytania:

¹⁸ K. Handke, *Łacińska terminologia a polskie słownictwo botaniczne*, „Polono-Slavica Varsoviensia: Słowiańsko-niesłowiańskie kontakty językowe” 1992, s. 131-139.

¹⁹ W. Stec, *O poprawności w nazewnictwie roślin leczniczych (na przykładzie wybranych nazw polskich i rosyjskich na tle łacińskiej nomenklatury naukowej)*, „Bulletin de la société polonaise de linguistique” 2017, fasc. LXXIII, s. 103-117.

²⁰ J. Kruijsen, J. Swanenberg, T. de Pauw, *Volksgeneeskunde in bloemennamen. Het madeliefje en de sleutelbloem in de zuidelijk Nederlandse dialecten*, „Taal & Tongval” 2002, 54, s. 121-141.

²¹ Z. Hladká, *Lidové názvy rostlin se zvířecím jménem v přívlastku*, „SPFFBU” 1997, roč. 46, s. 119-129.

²² I. Kratochvilová, *Kompozita v české botanické nomenklatuře doby střední a současné*, „Sborník Prací Filozofické Fakulty Brněnské Univerzity, Studia Minora Facultatis Philosophicae Universitatis Brunensis” 1989, A 37-38, s. 133-140.

- do jakiego stopnia budowa epitetu w językach rodzimych jest zgodna z międzynarodową nazwą łacińską?
- czy można zauważyć tendencje nazewnictwa w poszczególnych językach oraz jaki jest stopień ich podobieństwa w omawianych językach?

Materiał, który został przeanalizowany, obejmuje ponad 700 nazw gatunkowych roślin należących do 29 rodzin²³, które rosną na terenie Polski i krajów niderlandzkogęzycznych oraz posiadają nazwę rodzimą w języku angielskim i czeskim. Za źródła nazw gatunkowych posłużyły zarówno publikacje w formie tradycyjnej, jak i elektronicznej²⁴.

Toponimy wchodzące w skład epitetu gatunkowego są dość powszechnie występującym elementem systemu nazewnictwa botanicznego. Stopień wykorzystania ich do tworzenia konkretnych nazw gatunkowych może być różny w omawianych językach. Idealna, pełna zgodność nazw rodzimych nie jest zbyt częsta i zazwyczaj występuje w przypadku roślin, które mają pochodzenie 'nieuropejskie'. Przykładowo kwitnąca na żółto w okresie wczesnojesiennym, powszechna na łąkach i innych niezagospodarowanych terenach roślina *Solidago canadensis*, zarówno w języku polskim (*nawłoc kanadyjska*), czeskim (*zlatobyl kanadský*), niderlandzkim (*Canadese guldenrode*), jak i angielskim (*Canada/Canadian goldenrod*) zawiera w epitecie gatunkowym ten sam toponim. Z kolei należący do rodziny Astrowatych *Symphotrichum novae-angliae* zawiera w swoim epitecie gatunkowym odniesienie do regionu geograficznego, przy czym w języku niderlandzkim (*Nieuw-Nederlandse aster*) nazwa ta pozornie odnosi się do innego regionu. Jest to spowodowane innym podejściem do regionu, który należał historycznie do dwóch potęg morskich (kolonialnych). Nazwy zawarte w epitetach gatunkowych w języku polskim (*aster nowoangielski*), czeskim (*astríčka novoanglická*) oraz angielskim (*New England aster*) w pełni odpowiadają epitetowi gatunkowemu zawartemu w międzynarodowej naukowej nazwie gatunkowej.

Pełna zgodność epitetu gatunkowego w omawianych językach nie należy jednak do najczęstszych. Największą częstotliwością wykazują się nazwy gatunkowe, które zawierają odpowiedniki utworzone za pomocą toponimu w dwóch wybranych językach. Przykładowo *Filago germanica* w swej nazwie gatunkowej wykorzystuje toponim *niemiecki*, który jest odzwierciedlony w języku niderlandzkim (*Duits viltkruid*) i polskim (*nicennica niemiecka*). Co ciekawe, epitet gatunkowy w języku czeskim (*bělolist obecný*)

²³ Wierzbowate, Rdestowate, Komosowate, Szarłatowate, Goździkowate, Jaskrowate, Makowate, Krzyżowe, Fiolkowate, Skalnicowate, Różowate, Motylkowate, Wiesiołkowate, Baldaszkowate, Pierwiosnkowate, Wrzosowate, Szorstkolistne, Trędownikowate, Wargowe, Goryczkowate, Marzanowate, Dzwonkowate, Złożone, Rdestnicowate, Liliowate, Sitowate, Turzycowate, Trawy, Storczykowate.

²⁴ Wszystkie nazwy gatunkowe zaczerpnięto z prac następujących autorów: Anioł-Kwiatkowska, Backer, Heukels, Kleijn, Meijden, Quattrocchi oraz z serwisu internetowego botany.cz.

i angielskim (*common cudweed/cottonrose*) nie zawiera toponimu, lecz odnosi się do alternatywnej nazwy łacińskiej – *Filago vulgaris* (*vulgaris* – ‘pospolity, powszechny, zwyczajny’).

Pojawiają się również nazwy gatunkowe, które zawierają toponim w epitecie w międzynarodowej nazwie botanicznej oraz wyłącznie w jednym z omawianych języków. Przykładowo *Salicornia europea* zachowała zgodny epitet wyłącznie w języku czeskim (*slanorožec evropský*). Epitet gatunkowy nazwy w języku niderlandzkim (*kortarige zeekraal*) i polskim (*soliród/solirodek zielny*) odnoszą się do morfologii, pokroju roślin, natomiast w języku angielskim (*common glasswort*) odzwierciedla częstotliwość jej występowania.

Z kolei *Verbascum phoeniceum* jest przykładem nazwy gatunkowej, w której wyłącznie łaciński epitet gatunkowy zawiera toponim. W pozostałych językach epitet gatunkowy odnosi się do koloru kwiatów (NL: *paarse toorts*, PL: *dziewanna fioletowa*, EN: *purple mullein*), przy czym w języku czeskim (*divizna brunátná*) kolor ten postrzegany jest w inny sposób.

Szczególnym (dość często obserwowanym) przypadkiem jest sytuacja, w której epitet gatunkowy w nazwie łacińskiej nie ma odniesienia do toponimu, natomiast przynajmniej w jednym z omawianych języków rodzimych wykorzystywane jest takie odniesienie w nazwie rośliny. Przykładowo gatunek *Bidens frondosa* ma epitet gatunkowy na bazie toponimu wyłącznie w języku polskim (*uczep amerykański*). Niderlandzka nazwa gatunkowa (*zwart tandzaad*) oraz czeska (*dvouzubec černoplodý*) odnosi się do koloru rośliny, szczególnie nasion, co odzwierciedlone jest eksplicytnie w czeskim epitecie, który jest złożeniem nazwy koloru (*černý*) oraz nazwy elementu rośliny (*-plodý*). Liczne nazwy występujące w języku angielskim²⁵ odnoszą się do pokroju tego gatunku.

Stopień wykorzystania toponimu w epitecie gatunkowym jest niezależny od gatunku i nawet w obrębie jednego rodzaju może być odmienny. Przykładowo dwa gatunki należące do rodzaju *Inula* (‘oman’) wykorzystują zupełnie odmienne schematy nazewnictwa. Gatunek *Inula britannica* wykazuje się zasadniczo pełną ekwiwalencją w zakresie tworzenia epitetu gatunkowego (PL: *oman łąkowy/brytyjski*; EN: *British yellowhead/meadow fleabane*; CS: *oman britský*). W języku niderlandzkim (*Engelse alant*) toponim odnosi się do jednego z krajów wchodzących w skład Zjednoczonego Królestwa, a nie do całej Wielkiej Brytanii. Z kolei drugi gatunek należący do tego rodzaju – *Inula helenium* – poza łaciną zawiera toponim wyłącznie w języku niderlandzkim (*Griekse alant*). Natomiast w pozostałych językach odnosi się do elementów budowy, np. wiel-

²⁵ *devil's beggarstick, devil's-pitchfork, devil's bootjack, sticktights, bur marigold, pitchfork weed, tickseed sunflower, leafy beggarsticks, common beggar-ticks.*

kości (PL: *oman wielki*), czy też do elementów niezwiązanych z morfologią czy też siedliskiem roślin (EN: *elfdock/horse-heal*; CS: *oman pravý*).

Kolejnym aspektem, który został przeanalizowany, jest zakres dystrybucji poszczególnych toponimów w omawianych językach. Wyróżniono 32 różne toponimy występujące w epitetach gatunkowych analizowanych nazw gatunkowych, przy czym w żadnym z nich nie wystąpiły one w pełnym zakresie. Największą różnorodnością toponimów w epitecie gatunkowym wykazuje się język angielski (29). Z kolei niemal dwukrotnie mniej ich rodzajów można znaleźć w języku polskim (16), niewiele mniej w języku łacińskim i niderlandzkim (po 14). Najmniej zróżnicowany jest język czeski, który wykorzystuje zaledwie 10 toponimów przy tworzeniu epitetów gatunkowych. Warto jednak zauważyć, że nie przekłada się to bezpośrednio na liczbę gatunków wykorzystujących toponimy. Ponownie język angielski zajmuje pierwsze miejsce, mając 72 nazwy gatunkowe, co daje w przybliżeniu 10,5% analizowanych jednostek. Kolejne miejsca zajmują język polski (31) i łaciński (30), co stanowi w przybliżeniu 4,3% wszystkich jednostek. Niewiele mniej gatunków ma w swym epitecie nazwę toponimu w języku czeskim (28 – 4% wszystkich). Natomiast najmniej nazw gatunkowych można spotkać w języku niderlandzkim – 21 gatunków, co daje niewiele ponad 3% wszystkich omawianych jednostek, które znalazły się w wyselekcjonowanym materiale leksykalnym. Jak widać, toponimy wykorzystywane są w różnym stopniu w omawianych językach, niemniej jednak stanowią one dość liczną grupę epitetów niezwiązanych z budową i rozwojem roślin (takich jak kształt, pokrój, kolor czy sposób rozmnażania).

Regiony, które pojawiają się w składzie epitetu gatunkowego, są zróżnicowane i występują z różną częstotliwością. Regionem, do którego najczęściej odnoszą się epitety, są Alpy (Lat: 8, NL: 3, PL: 9, EN: 12, CS: 8). Dość często we wszystkich językach pojawiają się również nazwy lokalne, np. nadwiślański, kartuzek etc. We wszystkich językach możliwe jest odniesienie do kontynentu europejskiego, Francji, Niemiec, Kanady i regionów Ameryki Północnej. Z kolei pojedyncze wystąpienia w omawianych językach pojawiły się w następujących epitetach: arktyczny, niderlandzki, norweski, euroazjatycki, meksykański, australijski, bałkański, szkocki, peruwiański, syberyjski i koreański. Jak widać, większą częstotliwością charakteryzują się najczęściej regiony bardziej „swojskie” lub „znane”. Natomiast do dość rzadko wykorzystywanych w tworzeniu epitetów gatunkowych należą regiony, które można uznać za bardziej „egzotyczne”. Przy tworzeniu epitetów gatunkowych można również wykorzystywać strony świata, jednakże ich udział w ogólnej liczbie toponimów jest znikomy – ‘północ’ pojawia się w pojedynczych wystąpieniach we wszystkich omawianych językach, z kolei ‘wschód’ występuje w pojedynczych gatunkach w języku łacińskim, polskim i angielskim, natomiast ‘zachód’ został uwzględniony zaledwie w jednej nazwie gatunkowej w języku

angielskim. Co ciekawe, 'południe' nie stało się podstawą tworzenia epitetu w żadnym z wymienionych języków.

Jak widać, w przytoczonych powyżej przykładach epitet gatunkowy w strukturze nazwy binominalnej dość często wykorzystuje element będący toponimem. Jednakże w omawianych językach stopień wykorzystania tego elementu może być inny – od pełnej ekwiwalencji z łacińską nazwą aż do zupełnego jej braku. W przypadku braku zgodności w epitecie gatunkowym jego formy mogą odnosić się do innego elementu związanego z daną rośliną, najczęściej są to: kształt, kolor, pokrój czy też sposób rozmnażania. Różnorodność w tworzeniu nazw epitetu gatunkowego może wynikać m.in. z faktu, że kierunek zapożyczenia nazwy może być różny. Nazwa botaniczna może być odzwierciedleniem nazwy zwyczajowej z danego języka lub wręcz przeciwnie być utworzona na podstawie nazwy botanicznej. Można również zauważyć, że język angielski wykazuje się dużą różnorodnością wykorzystania toponimów w procesie tworzenia nazwy binominalnej. Widoczna jest również tendencja do nazywania roślin z wykorzystaniem toponimów bliżej związanych z człowiekiem niż tych, które postrzegane są jako egzotyczne.

Bibliografia

- Anioł-Kwiatkowska J., *Wielojęzyczny słownik florystyczny*, Wrocław 2003.
- Bauhin G., *Pinax Theatri Botanici*, 1623.
- Dubisz S., *Nazwy roślin w gwarach ostródzko-warmińsko-mazurskich*, Wrocław 1977.
- Earle J., *English plant names from the tenth to the fifteenth century*, Oxford 1880.
- Handke K., *Łacińska terminologia a polskie słownictwo botaniczne*, „Polono-Slavica Varsoviensia: Słowiańsko-niesłowiańskie kontakty językowe” 1992, s. 131-139.
- Hladká Z., *Lidové názvy rostlin se zvířecím jménem v přívlasktu*, „SPFFBU” 1997, roč. 46, s. 119-129.
- Kleijn H., *Planten en hun naam: Een botanisch lexicon voor de Lage Landen*, Amsterdam 1970.
- Knijsen J., Swanenberg J., Pauw de T., *Volksgeneeskunde in bloemennamen. Het madeliefje en de sleutelbloem in de zuidelijk Nederlandse dialecten*, „Taal & Tongval” 2002, 54, s. 121-141.
- Kratochvilová I., *Kompozita v české botanické nomenklatuře doby střední a současné*, „Sborník Prací Filozofické Fakulty Brněnské Univerzity, Studia Minora Facultatis Philosophicae Universitatis Brunensis” 1989, A 37-38, s. 133-140.
- Linnaeus C., *Species Plantarum*, Stockholm 1753.
- Machek V., *Ceská a slovenská jména rostlin*, 1954.
- Meijden van der R., *Heukels' Flora van Nederland*, Groningen 2005.
- Międzynarodowy Kodeks Nomenklatury Botanicznej*, <http://ibot.sav.sk/icbn/main.htm>.
- Quattrocchi U., *CRC world dictionary of plant names: common names, scientific names, eponyms, synonyms, and etymology*, Routledge 2017.

- Rada R., *Botanický slovník: slovník rostlinných jmen: česko-latinsko-německý, německo-latinsko-český, latinsko-český rejstřík*, Blatno 1998.
- Rogowska E., *Gwarowy obraz roślin w świetle aktywności nominacyjnej ich nazw*, Gdańsk 2005.
- Skubalanka T., *Polskie nazewnictwo roślin. Struktura zbioru*, „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio philologiae” 2009, 27, s. 129-144.
- Spólnik A., *Nazwy polskich roślin do XVIII wieku*, Wrocław 1990.
- Stace C.A., *Taksonomia roślin i biosystematyka*, Warszawa 1993.
- Stec W., *O poprawności w nazewnictwie roślin leczniczych (na przykładzie wybranych nazw polskich i rosyjskich na tle łacińskiej nomenklatury naukowej)*, „Bulletin de la société polonaise de linguistique” 2017, fasc. LXXIII, s. 103-117.
- Tournefort de J.P., *Éléments de botanique*, 1694.
- Waniakowa J., *Osobliwe procesy fonetyczne w gwarowych wyrazach zapożyczonych na przykładzie nazw roślin*, „Jazykovední študie” 2012, XXXII, s. 203-210.
- Waniakowa J., *Polskie gwarowe nazwy dziko rosnących roślin zielnych na tle słowiańskim. Zagadnienia ogólne*, Kraków 2012.
- Waniakowa J., *Polskie gwarowe nazwy dziko rosnących roślin zielnych na tle nazw słowiańskich i europejskich*, „LingVaria” 2014, IX, 1(17), s. 1-14.
- Wojan K., *Z dorobku polskiej leksykografii dziedziny botanika*, „Studia Rossica Gedaniensia” 2017, 4, s. 486-566.

Toponimy w nazwach roślin polikonfrontatywnie

Streszczenie: W artykule przedstawione zostały wyniki analizy polikonfrontatywnej nazw botanicznych zawierających w swojej strukturze toponim. Przedstawione zostały wyniki badań polikonfrontatywnych obejmujących łacińskie nazwy binominalne z ich odpowiednikami w języku polskim, czeskim, niderlandzkim i angielskim pod kątem stopnia uwzględnienia w nazwie gatunkowej elementu będącego toponimem. Szczególną uwagę poświęcono tworzeniu epitetu gatunkowego w binominalnej nazwie gatunkowej. Przedstawione zostały również wyniki badań ilościowych w zakresie częstotliwości pojawiania się określonych toponimów w analizowanych nazwach gatunkowych.

Słowa kluczowe: toponimy, nazewnictwo binominalne, epitet gatunkowy, badania porównawcze

Toponyms in Botanical names. A Polyconfrontative Approach

Summary: In the article the author concentrates on polyconfrontative analysis of botanical names containing a toponym in their structure, The results of polyconfrontative research of the Latin binomial names with their equivalents in Polish, Czech, Dutch and English have been presented taking into consideration the degree of equivalence of the toponym in the species name. Special attention has been paid to the ways of creating the specific epithet in binomial species name. Furthermore, the results of quantitative analysis of particular toponyms occurring in the described species names have been presented.

Keywords: toponyms, binomial nomenclature, specific epithet, polyconfrontative study